

Ettekannõ 11 Seto Kongressil.

Üle piiri liikumisõst ja tuu liikumisõ kõrraldamisõst.

Austõt saadigu. Austõt külälisõ.

Minevä kongressi võeti vasta otsus

Liikumisõ tagamisõst.

Sääl olle alljärgnevä Seto Kongressi nõudmisõ.

- 1) Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni piirialal ei tohi väheneda isikute ring, kellel on õigustatud vajadus ületada piiri tasuta või soodustatud korras;
 - 2) tasuta või soodustatult piiriületuse õiguse taotlemine ei tohi muutuda keerulisemaks ning kulukamaks;
 - 3) piiriületuse maht aastas ei tohi seniselt tasemelt väheneda;
 - 4) piiriületust võimaldava dokumendi kehtivus peab seniselt pikenema vähemalt 3 aastani;
 - 5) piiriületuskorra õigustatud subjektideks peaksid olema isikud, kellel on tarvis piiri ületada lihtsustatud põhjustel: elava sugulase külastamine, sugulase matusekoha külastamine, kinnisvara hooldamine, osalemine õppetöös, osalemine kultuuri-, spordi-, haridus- ja teadusalastel üritustel, osalemine kohalike omavalitsuste partnerlussuhetes, osalemine kirikukoguduse alalises tegevuses ning muud põhjused, mida aktsepteerivad poolte konsulaarasutused.
2. Kagu-Eesti viisakoordinaatori töö peab olema järjepidev ning jätkuma seni, kuni ei ole rakendunud Euroopa Liidu ja Vene Föderatsiooni vahel viisavabaduse režiim. Viisakoordinaatori teenus peab olema Ida-Petserimaaga seotud inimestele kättesaadav. Väljaspool Võru ja Põlva maakonda elavatele Petserimaaga seotud inimestele peab jätkuma viisade kompenseerimise süsteem. Viisalõivude kompenseerimine ja viisakoordinaatori tegevuse rahastamine peab olema tagatud riigieelarvest eraldi kulureana.
3. Nõuame Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni piiripunktide lepingus kohalike piiriületuspunktide säilitamist ning lisamist, taotleme nende järjepidevat lahti hoidmist ning mootorsõidukitele piiriületuse võimaluse saavutamist. Esmajärjekorras peame silmas järgnevaid punkte: Saatse-Krupp, Meremäe-Muraškino, Lüübnitsa-Medli.
4. X Seto Kongress taotleb ühe võimalusena Eesti Vabariigilt lihtsustatud piiriületuse sisseseadmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusele (EÜ) nr 1931/2006, kus Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni piiriületuskorras määratletav piiriala ei tohi väheneda alla 50 kilomeetri.
5. Seto Kongress on seisukohal, et Euroopa Liidu ja Vene Föderatsiooni viisavabaduse läbirääkimiste protsessis peavad Eesti Vabariigi asjaomased institutsioonid teavitama

Seto Kongressi Vanemate Kogu ja Setomaa Valdade Liitu läbirääkimiste käigust ja kaasama neid nõuandvalt ettepanekute tegemisel. Viisavabaduse rakendamisel tuleb see teostada võrdsetel alustel ning taotleda Vene Föderatsioonilt nendepoolsete kitsendavate nõuete kõrvaldamist - tasuline tee Koidula-Kunitšina Gora piiripunktist väljumisel ja sisenemisel, kohustuslik registreerimine kindlaksmääratud aja jooksul.

Nimetõtt valdkonnaga om tegelenü Seto Kongressi Vanõmbidõ Kogo läbi päävanõmba vai volitõtt isiku.

Ka Setomaa Valdu Liit om võtnu uma vastavah tegevusõh alusõtt Seto Kongressi saiskukotusõ .Setomaa Valdu Liidu nõukogo, juhatus omma esitanu Seto Kongressi otsusõtt tulõnõvit ettepanõkit EV pääministrilõ, regionaalministri büroolõ , siseministeeriumilõ, välisministeeriumilõ, Kagu-Eesti piirialade elanike probleemide lahendamiseks moodustatud komisjonilõ.

Viimäne kõrd 2014 jaanuarih.

3. Piiriületusega seonduv

Olukord:

Saatse-Kruppa tee on suletud autotranspordile ning pole ööpäevaringselt avatud. Vene Föderatsioonis elavatel Saatse koguduse liikmetel on keerukas tulla kirikusse ja surnuaeda, sest vahemaad on eakate jaoks jalgsi läbimiseks liiga pikad. Saatse-Kruppa piiripunkti avamine autotranspordile avaks uusi võimalusi ka turismisektori jaoks.

Kolpino saare inimesed tulevad Eestisse suure ringiga, EV-s elavatel Kolpino saarelt pärit inimestel väge keerukas pääs lähedaste juurde. Taelova koguduse 27-st külast 24 asub Meremäe vallas. Koguduse liikmed on pikka aega taotlenud kirikusse ja kalmistule pääsemiseks Meremäe-Muraškino piiripunkti avamist. Piiriäärsete inimeste jaoks on liiga väike hulk piiriületuskohtasid ja pikk teekond.

Praegu väljastatakse aastas Põlva ja Võru maakonnas elavatele inimestele aastas 2000 viisat lihtsustatud korras. Piiriületuse kõrgendatud vajadus ei ole kaetud- peale kultuurivahetuse on vajalik sageli piiri ületada omandi haldamiseks, ettevõtluskontaktideks, haudade korrastamiseks, koguduse töös osalemiseks jne.

Ettepanekud:

3.1. Alustada Vene Föderatsiooniga läbirääkimisi Saatse-Kruppa piiripunkti avamiseks autotranspordile. Kavandada Euroopa Liidu piiriülestesse

programmidesse strateegiliste projektidena Saatse-Krupp väljaehitamine autotranspordile avamiseks.

3.2. Teha ettepanek taaskanda Eesti Vabariigi-Vene Föderatsiooni piirpunktide lepingusse Medli-Lüübnitsa ja Meremäe-Muraškino piiripunktid.

3.3. Alustada konsultatsioone järgmiste piiripunktide avamiseks:

3.3.1. Lüübnitsa-Medli piiripunkt Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni piiriesindajate kokkulepete alusel suurematel kirikupühadel nimekirjade alusel;

3.3.2. Meremäe-Muraškino piiripunkt.

3.4. Teha ettepanek Vene Föderatsioonile suurendada Kagu-Eestis lihtsustatud korras väljastatavate viisade hulka aastas 4000ni.

3.5. Jätkata läbi Võru maavalitsuse Kagu-Eesti viisakoordinaatori tegevuse rahastamist Jätkata väljaspool Põlva ja Võru maakonda elavate Petserimaaga seotud isikute viisalõivu kompneerimist Võru maavalitsuse kaudu.

3.6. Kaaluda alternatiivseid võimalusi kohaliku piiriületuse lihtsustamiseks põhjendatud eesmärkidel. Välisministeeriumil ja Siseministeeriumil analüüsida arengusuundasid, teistes riikides kohaliku piiriületussüsteemi rakendamise praktikat ja valmistada ette korra rakendamist Eestis Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) nr 1931/2006, 20.12.2006 alusel kohaliku piiriületuskorra väljatöötamiseks ja Vene Föderatsiooniga kokkuleppimiseks.

Ülevähiametet komisjon tulle kokko 23.01.14. Sääl otsustati õt Setomaa Valdu Liidu ja Seto Kongressi Vanõmbidõ Kogo esindaja saava järgnevalt kokko Eesti välisministeeriumi ja siseministeeriumi vastava valdkonna aamõtnikõga tuujaost õt kokko leppi täpsembä tegevusõ antu valdkonnah.

Säntsit kokkosaamisi om toimunu 2-3 kõrda 2014 aasta seeh .

11. Seto Kongressi piiriüeltuse otsusist praktilisõlt kõik eeldasõ mõlõmba riigi välisministeeriumi vahelitsi läbikõnõlõmist ja mõlõmba riigi nõustumist noidõ otsustõga arvõsta vai noid otsusit rakõndada .

Ainukõnõ mis om siseriiklik tegevus om Vene Föderatsiooni viisadõ kompensiirimisõ ja Kagu-Eesti viisakoordinaatori rahastamisõ Eesti Vabariigi regioaalministri büroo puult .

Maikuuh toimusi Eesti Vabariigi välisministeeriumi ja Vene Föderatsiooni välisministeeriumi konsulaarkonsultatsioonid kohe Eesti Välisministeerium esit ettepanõki suurõndada tasuta viisadõ hulka 2000 -4000. Arotati ka pikkaaolistõ viisadõ praktikad- Eesti puult väljastatava viisa omma inämbusõh mitmõaastasõ, vinne uma mitte.

Vinne puul om võtnu saiskusõ õt 2000 viisa suurõndamisõ-4000 viisa pääle olõi parhilla Vinne poolõlõ reaalnõ a lupa kaalu tuud ettepanõkit.

Hääd tüüd om tennü sööh valdkonnah Kagu-Eesti viisakoordinaator Andy Karjus kiä om arotanu Vene Tartu konsulaaresindusõga võimalust muuta ilma rahalda viisade menetlemist inemisi jaost aolisõlt lihtsambast. Jälki vinne puul om teatanu õt edastas ettepanõki Moskvahe kost piat tulõma otsus .

Vinne puul om tennü umaltpuult ettepanõki sõlmi Vene Föderatsiooni ja Eesti Vabariigi vahel Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse alusõl kohaliku piiriliiklusõ kokkolepe.

Eesti poolõl om SVL ja SKVK päävanõmb tennü Eesti välisministeeriumilõ ja Eesti siseministeeriumilõ ettepanõki ülevähnimõt määrusõ rakõndamisõ tüükõrda võtta.Kuna Läti,Poola,Norra omasõ no 2 aastat praktikad sis Eesti siseministeerium lubasi tettä määrusõ rakõndamisõ analüüsi.

Siseministeeriumi esindaja omma võtnu Vinne Föderatsiooni siseministeeriumi esindijõga arota kohalikõ piiripunktõ avamist.

Setodõ , piiriülese liikumisõ ja viisavabadusõ küsimusõh omm väigä suur mõjo rahvusvahelisõl olukõrral. Tuu om väigä keerulinõ. Om mano tulnu tävvendivit muutuisi .

1.El ja Vinne Föderatsioonõ viisavabadusõ lepingu sõlmiminõ om arotamisõlt maaha võet.

2. Inemisõ kinkõl om pääle vinne viil mõni tõõnõ kodakondsus pidi 04.10.14. tuust Vinne Föderatsioonõ aamõtivõimõlõ tiidä andama. Pihkva oblasti andsõ 7000 inemsit tiidä õt näil oma Eesti pass. Ku inemisõ loobusõ eesti kodakondsusõst vai piiriületusõ kõrda muudõtas kas ütelt vai tõõsõlt puult nii õt olõi võimalik katõ passiga piiri ületädä sis tekküs küsimus Petseri rajoonih elävidõ setodõ ni Eesti Vabariigi kodanikõlõ tasuta,pikkäaolistõ viisadõ kõrraldamisõst Eesti puult.

3.Euroopa Parlamendi ja Nõukogo määrus kehtis õnnõ 30 km. laiusõl alal piirist elävidõ inemisi kotsilõ.Liikuda või õnnõ 30 km. ütelt vai tõõsõl puul piiri. Erändkõrrah või taotlõda tuu ala suurõndamist kuni 50 km. a tuu käü läbi Euroopa Liidu aamõtkondi ja Vinne Föderatsiooniga läbi kõnõldõh. Ku rahvusvahelinõ olukõrd hullõmbast lääi ja ku Eesti puul võtt noid läbikõnõlmõmisi alosta sis või võtta määrusõ rakõndaminõ aigu 3-5 aastakka.

Arvu kes tuud võimalust kasutasõ omma näütest Norrah-Vinne Föderatsioonõ piiril 3000 /1500 inemist.

5.Verska vald,SVL ,siseministerium ja teedeaamõt omma algatanu EL ja Vinne programmist(ku tuu programm avatas) Verska – Kruppa tii kõrdategemisõ ja Saatsõ-Kruppa punkti alalisõ ni massinilõ avamisõ.Ku rahvusvahelinõ olukõrd keerulitsõmbast lääiq sis või tuu aigu võtta 3-4 aastat.

6.Regionaalministri büroo rahast om kompenseerit Võro maavaltsusõ läbi nimekirä alusõl Eestih inemisilõ kinkõl om Petseri rajoonih matusõ vai mõni tõõnõ põhjus liiku Petseri rajoonih ütekõrdsõ viisa pääle noidõ kasutamist. Taotluisi esitädäs aastah 700 kanti, kompenseeritas 450-550 viisat aastah. Läbi aastidõ om näütenä kompenseerit Harju maakonda 70 , Tarto maakonda 150, Põlva maakonda 60 ,Võro maakonda 140 viisat.

Mis om parhilla reaalnõ saavutada:

1.Läbikõnõlõmisi läbi Vinne poolõga tasuta Põlva,Võro maakonnah elävidõlõ inemisilõ viisadõ välläandmisõ kõrda lihtsambast tettä. Eeldas vinne poolõ tahtmist .

2.Läbikõnõlõmisi läbi Vinne poolõga viisadõ kehtivusõ aigõ pikendäminõ. Eeldast Vinne poolõ tahtmist .

3.Läbikõnõlõmisi tuujaost õt suurõndada muijal elävidõ inemisi tasuta kultuurivahetusõ viisadõ hulka ja kehtivust. Eeldas Vinne poolõ tahtmist .

4.Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse alusõl kohaliku piiriliiklusõ lepingu sõlmiminõ Eesti Vabariigi ja Vinne Föderatsiooni vaihõl. Eeldas Eesti poolõ tahet ja mõlõmba poolõ rahastust tuujaost õt vällä anda vastava tunstusõ. Sõõ määrusõ rakõndamisõ man om küsümus kas Vinne ja Eesti puult pääle tuu määrusõ rakõndamist tahtva jätkada Põlva,Võro maakonna 2000 inemisõlõ ilmarahalda, aastaisi viisadõ vällä andmist.

5.Viisakoordinaatori tegevusõ jätkuminõ. Eeldas Vinne poolõ jätkuvat nõusolõkit viisakoordinaatori tegevusõst. Eesti riigi puulsõt rahastamist piisaval määral.

5.Vene Föderatsiooni viisadõ kompenseerimisõ jätkuminõ.Eeldas Eesti riigi puulsõt rahastamist piisaval määral.

Taotlusõ esitäs aastah ligikaudu 700 inemsi. Kompenseeritäs aastas ligikaudu 450-550 inemisõlõ .

Ettepanõki:

1. Seto Kongress ja Setomaa Valdade Liit pidä vajalikust vähämbält 1 -2 kõrda aastah Kagu-Eesti piirialade elanike probleemide lahendamiseks moodustatud komisjoni kokkokutsdmist Setomaa ja piiriviirse ala elanike probleeme arotamisõst. Ütest kimmäst arutelu teemast piat olõma kõgõ piiriületusega seonduv.

2. SKVK ja SVL volitõt isikutõ ja Eesti Vabariigi välisministeeriumi ,siseministeeriumi , Kagu-Eesti viisakoordinaatori pidevät küühtüüd piiriületusega seotu probleemele lahendusõ löüdmisõst.